

стимулювання злиття банківських установ. Паралельно важливо посилити банківський нагляд, впроваджуючи системи раннього реагування та ризик-орієнтованого підходу до оцінки достатності капіталу [3, с. 15–16].

Реалізація запропонованих рекомендацій дозволить підвищити рівень капіталізації банківської системи, покращити якість банківського капіталу та забезпечити стабільний розвиток банківського сектору в умовах зростаючих викликів та ризиків.

Отже, проблеми капіталізації банківських установ є важливим чинником їхньої стабільності та конкурентоспроможності, особливо в умовах економічної нестабільності та регуляторного тиску. Недостатній рівень капіталу, низька його якість та обмежені можливості для нарощування капіталу підвищують ризики для банків і економіки загалом. Для подолання цих викликів необхідні комплексні заходи, зокрема вдосконалення нормативно-правової бази, гармонізація із міжнародними стандартами Basel III, розвиток ринкових механізмів капіталізації, посилення банківського нагляду та впровадження інноваційних фінансових інструментів.

Список використаних джерел

1. Савлук М. І., Шульга Н. П. Трансформація банківського капіталу в умовах цифровізації економіки. *Фінанси України*. 2022. № 5. С. 76–89.
2. Диба М. І., Осадчий Є. С. Стратегічні аспекти капіталізації банківських установ в умовах фінансової нестабільності. *Банківська справа*. 2023. № 2. С. 43–58.
3. Вовчак О. Д., Руденко З. М. Сучасні підходи до оцінки доступності банківського капіталу: європейський досвід та українські реалії. *Економіка та держава*. 2022. № 8. С. 12–24.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

В. О. Козак, спеціальність *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, група ФіК-22*

О. В. Борисюк, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Актуальність дослідження особливостей розвитку страхового ринку в умовах військового стану зумовлена низкою факторів, які суттєво впливають на функціонування фінансових систем і

економік країн, що зазнають військових конфліктів. В умовах війни, як це спостерігається в Україні, страхування стає критично важливим інструментом для забезпечення фінансової стабільності як для окремих громадян, так і для бізнесу.

По-перше, військовий стан призводить до збільшення ризиків, пов'язаних із майном, здоров'ям та життям людей. Це створює попит на страхові продукти, що можуть захистити від фінансових втрат у разі непередбачуваних обставин. Страхові компанії повинні адаптувати свої пропозиції до нових реалій, розробляючи спеціалізовані поліси, які враховують специфіку військового конфлікту [1].

По-друге, в умовах війни виникає необхідність у державному регулюванні страхового ринку. Уряди можуть впроваджувати програми підтримки для страхових компаній та їх клієнтів, щоб забезпечити доступність страхових послуг і зберегти довіру до фінансових інститутів. Це може включати субсидії на страхування або створення фондів для покриття ризиків, пов'язаних із військовими діями [2, с. 5].

По-третє, важливим аспектом є вплив військового стану на інвестиційні можливості страхових компаній. В умовах нестабільності та ризиків, інвестування в традиційні активи може бути обмеженим, що змушує страховиків шукати альтернативні інвестиційні стратегії. Це може призвести до змін у структурі активів страхових компаній і вплинути на їхню фінансову стійкість.

Страхові компанії в умовах війни відзначили новий вектор, по якому варто прямувати в цих умовах. В першу чергу, це розробка страхових продуктів із покриттям воєнних ризиків. Найбільшим попитом сьогодні вони користуються серед фізичних та юридичних осіб. Насамперед, це страхування рухомого та нерухомого майна. По-друге, при укладанні майже кожного договору обумовлюється покриття воєнних ризиків. По-третє, створено низку продуктів для страхування квартир, будинків, автомобілів, які включають покриття воєнних ризиків та є гнучкими в плані ціноутворення та страхових сум [3].

З метою забезпечення розвитку страхового ринку, страхові компанії потрапили в фокус уваги, тому що працюють з коштами фізичних та юридичних осіб. Національний банк України отримав мандат на регулювання небанківського фінансового сектора та впровадив зміну правил та бази законодавства для

того, щоб поступово впроваджувати вимоги законодавства ЄС. Все це дасть імпульс гармонійному розвитку і заповнить прогалини в регулюванні страхового ринку [4].

Водночас впровадження інноваційних технологій у період війни покращує діяльність та розвиток страхового ринку. Спрощення процесів і механізмів страхування проявляється у використанні цифрових технологій: автоматизація, чатбот (chatbots), хмарна обробка даних (cloud computing), технології з елементами штучного інтелекту (artificial intelligence) [3]. Всі ці нововведення виділяють напрямок перетворень такий як поступова поступова переорієнтація діяльності страховика від «сліпого» розвитку продуктової лінійки до орієнтації на споживача із використанням технологій з елементами штучного інтелекту та великих даних (big data) [5, с. 275].

Також із прикладів є InsurTech (з англ. Insurance Technology – страхові технології). Впровадження InsurTech дозволить суттєво спростити бізнес-процеси страхової компанії, починаючи від укладання договору, отримання страхових виплат, закінчуючи пост продажним обслуговуванням [6].

Впровадження цифрових технологій в звичайні страхові продукти дозволяє завойовувати довіру молодій аудиторії. Цифрові технології дозволяють економити час та кошти, як клієнтів, так і страхових компаній. Страховий ринок адаптується, впроваджуючи нові продукти з покриттям воєнних ризиків, що відповідає зростаючому попиту. Інноваційні технології спрощують бізнес-процеси та покращують обслуговування клієнтів. Все це створює можливості для сталого розвитку страхового ринку.

Таким чином, дослідження особливостей розвитку страхового ринку в умовах військового стану є надзвичайно актуальним. Воно дозволяє зрозуміти, як війна впливає на страхову галузь, які виклики та можливості виникають у цей період, а також визначити стратегії, які можуть допомогти страховикам адаптуватися до нових умов і забезпечити ефективний захист для своїх клієнтів.

Список використаних джерел

1. Борисюк О. В., Дацюк-Томчук М. Б., Петриняк А. Я. Особливості продажу страхових продуктів в умовах цифровізації. *Цифрова економіка та економічна безпека* № 2 (11) (2024). С. 3–8. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.11-1>.

2. Борисюк О. В., Дацюк-Томчук М. Б. Страховий менеджмент в умовах воєнного стану в Україні: виклики та перспективи. *Modern Economics*. 2024. № 45 (2024). С. 12–18. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-02).
3. Громов О. Віктор Шевченко: «У подальшому ми плануємо розширювати лінійку страхових продуктів, у тому числі й з воєнними ризиками та збільшувати ліміти покриття» [Електронний ресурс]. *Фінансовий маркетплейс Banki.ua*. URL: <https://banki.ua/articles/u-podalshomu-my-planuyemo-rozshyruvaty-liniyku-strahovyh-produktiv-u-tomu-chysli-y-z> (дата звернення: 10.11.2024).
4. Рожкова К. В. На шляху до ЄС: як змінилося регулювання страхового ринку і що буде далі [Електронний ресурс]. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/10/17/720673> (дата звернення: 10.11.2024).
5. Шубенко І. А. Тенденції діджиталізації на страховому ринку України. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 273–279.
6. Стихальська Н. Як InsurTech змінює ринок страхування [Електронний ресурс]. *TASlife*. URL: <https://taslife.com.ua/blog/yak-insurtech-zminyuye-rynok-strahuvannya> (дата звернення: 10.11.2024).

КРИПТОВАЛЮТА В СУЧАСНІЙ ГРОШОВІЙ СИСТЕМІ ТА ЕКОНОМІЦІ ДЕРЖАВИ

В. В. Коржук, спеціальність Менеджмент, група М-22
Н. М. Ткачук, канд. екон. наук, доцентка кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку – науковий керівник
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Як новітній, але вже досить відомий фінансовий інструмент криптовалюта, має значний вплив на грошовий обіг та економічну систему в цілому. Їхнє виникнення та розвиток в умовах глобалізації та цифровізації економіки створює нові виклики та можливості для традиційних фінансових установ і систем.

Криптовалюти – це децентралізовані цифрові валюти, що функціонують на основі технології блокчейн, яка забезпечує прозорість та безпеку транзакцій завдяки криптографії [1]. Основні типи криптовалют включають біткоїн, який є першою і найвідомішою криптовалютою, альткоїни, що з'явилися після біткоїна і пропонують різні інновації та функції, та стейблкоїни, які мають стабільну вартість, прив'язану до традиційних активів, таких як долар США. Стейблкоїни, забезпечені фіатом